

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง การประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด ไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

องค์การบริหารส่วนตำบล ช ได้มีหนังสือที่ พย ๗๑๕๐๑.๑/๑๐๑๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอหารือกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยบริษัท ก ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ช ได้ประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด โดยมีกระบวนการขั้นตอนการผลิต (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และองค์การบริหารส่วนตำบล ช ได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ช เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๘ กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ ซึ่งเป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ช (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาขออนุญาตเป็นไปด้วยความถูกต้อง องค์การบริหารส่วนตำบล ช จึงขอหารือมาว่า การประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดเข้าข่ายกิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ ที่ต้องมีการควบคุมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงบานหรือไม่

(๑) ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามมาตรา ๓๑^๒ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพและมาตรา ๓๓^๓ กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม โดยกระทำในลักษณะที่เป็นการค้าต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ และต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น หากผู้ใดประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ โดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๗๑

๒. กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐/๑๓๕๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ช

^๒ มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโยกย้ายอำนาจของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^๓ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติตามเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุขเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ก็ได้ ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

ข้อ ๓ ให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ประเภทที่ ๘ กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ

๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ประเด็นข้อหารือ : การประกอบกิจการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด เข้าข่ายเป็นกิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษที่ต้องมีการควบคุมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงบานหรือไม่อย่างไร

ความเห็น : กรมอนามัยได้พิจารณาประเด็นข้อหารือและข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า การพิจารณาขอบเขตความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีหลักในการประกอบการพิจารณา ๒ ส่วนคือ ๑. พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมายโดยคณะกรรมการสาธารณสุขได้วางแนวทางไว้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นกฎหมายอาญาที่มีบทกำหนดโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น จึงต้องตีความตามตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด และ ๒. พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งในกรณีข้อหารือนี้เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบกิจการการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด โดยมีกระบวนการนำวัตถุดิบการผลิต ได้แก่ ไม้เลื่อย ไม้ซีกบ ไม้ซิป ฟางข้าว เปลือกซังข้าวโพด มาลดขนาด อัดแท่ง ลดอุณหภูมิ คัดแยกขนาด บรรจุหีบห่อ และได้เป็นเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ดเพื่อจำหน่ายนั้น พบว่า การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลอัดเม็ด ดังกล่าวนี้อยังไม่ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เป็นเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้ และไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทกิจการที่ ๘ กิจการที่เกี่ยวกับไม้หรือกระดาษ ดังนั้น จึงไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุมตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเภทที่ ๘ กิจการที่เกี่ยวกับไม้ หรือกระดาษ ด้วย ซึ่งผู้ประกอบการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่หากการประกอบกิจการดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่นเหม็น เสียงดัง ฝุ่นละออง เป็นต้น ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นจริง เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุ หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

